
Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Filkeháza Község Önkormányzata

2023-2028

Döntésre előkészítette: Hörcsikné Tóth-Latka Anita

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
Bevezetés	
Célok	
2. Stratégiai környezet bemutatása	
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	55
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	56
1. A HEP IT részletei	56
Községi Önkormányzat Filkeháza.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Községi Önkormányzat	
59	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) Filkeháza.....	63
3. Megvalósítás	66
4. Elfogadás módja és dátuma.....	71
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/201 I. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Filkeháza Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

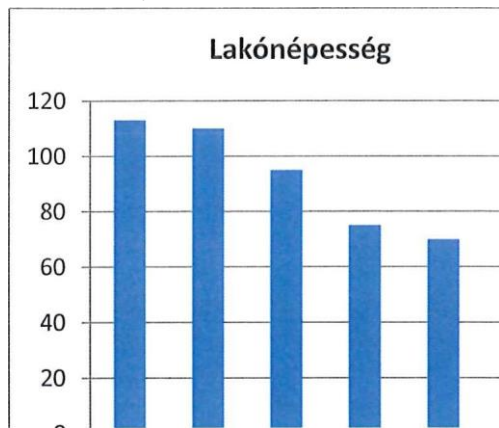
Filkeháza aprócska település a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében fekvő hegyközi medencében. A lakosságszám mindössze 99 fő, ez azonban nem jelenti azt, hogy ne volna élettel teli a falu, eseményekben gazdag a vidéki élet. Kis falunknak gazdag hagyományai vannak, s mivel Breznay Imre történésszel egyiütt valljuk, hogy "a jelen a múlton épül fel, a jövő alapja a jelen; a múltat tisztelni tehát a legnemesebb hagyomány", ezéit fontosnak tartjuk a szellemi értékek megőrzését. Mai napig élő hagyomány a betlehemezés, az egykori falusi élet korhű bemutatása érdekében pedig jelenleg is dolgozunk a falumúzeum létrehozásán. Az egykori fonók, kukoricafosztók hangulatára az idősebbek még emlékezhetnek, de a fiatalok számára érdekes lehet megismerkedni a népszokásainkkal, a népi mesterségek során egykor használat eszközökkel. S mivel a múlt tiszteletén túl a jövő építése a cél, napjainkban is igyekszünk ünnepkörökhöz kapcsolódó rendezvényekkel színesíteni a település kulturális életét, felnevelve egy olyan generációt, amelynek tagjai szívügyüknek tartják a falu fejlesztését. Ennek érdekében a kínálkozó pályázati lehetőségeket megragadjuk, szépítjük, korszerűsítjük a középületeket, akadálymentesítünk, parkosítunk, igyekszünk lépést tartani a társadalmi elvárásokkal.

A faluban nincs sok látványosság, de megtekinthető egy szép, görög katolikus műemléki templom, amely 1804-13 között épült. A legfőbb vonzerőt azonban a csend, a nyugalom, a tiszta, friss levegő és a csodálatos természeti környezet jelentheti a vidékiinkre látogatók számára. Minden kedves vendéget szeretettel látunk.

Az 1 . számú tábla a 2016-2021 között lezajló lakónépesség változást mutatja be. Lakónépesség fogalma alatt a településen állandó- és tartózkodási hellyel rendelkező, azonban más területen tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek egytittes számát értjük. A táblázatból jól látható, hogy a lakónépesség száma csökkenő tendenciát mutat, mely abból adódik, hogy a fiatalok más településekre költöznek a munkahelyek és a jobb megélhetés miatt.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
2016	113	bázis év
2017	110	97,35%
2018	95	86,36%
2019	75	78,95%
2020	70	93,33%
2021	96	

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A település Korcsoportonkénti bontásából (2. számú táblázat és diagram) kiderül, hogy az aktív korú lakosság száma a meghatározó.

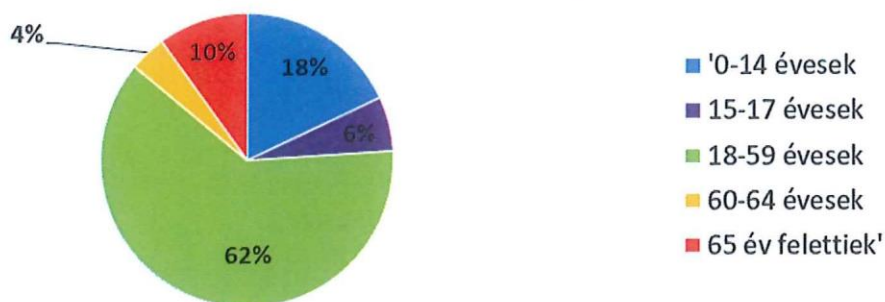
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	50	54	104		51,92%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			5	4,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	9	5	14	8,65%	4,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	2	5	2,88%	1,92%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	31	35	66	29,81%	33,65%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	2	2	4	1,92%	1,92%

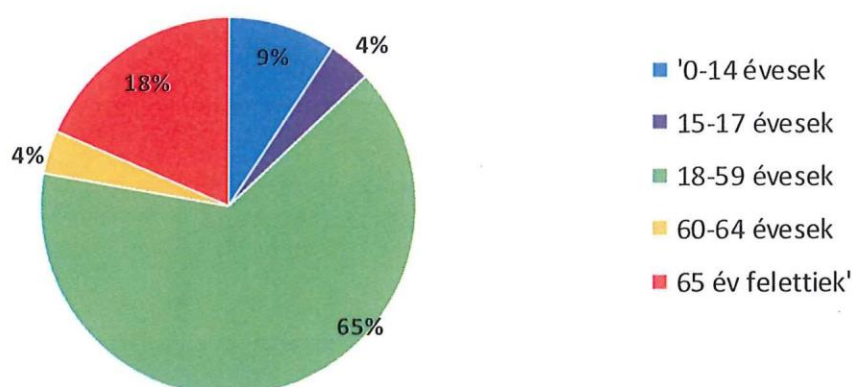
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	5	10	15	4,81%	9,62%
--	---	----	----	-------	-------

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

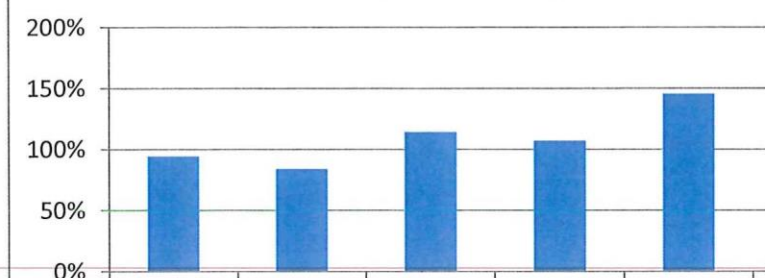

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	17	18	94,44%
2017	16	19	84,21%
2018	16	14	114,29%
2019	15	14	107,14%
2020	16	11	145,45%
2021	15	10	150,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

A táblázatból kitűnik, hogy a 65 év feletti lakosok és a 0-14 éves korú lakosok száma közel azonos tendenciát mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	64,81
2017	-8,97
2018	-126,83
2019	-247,06
2020	-96,55
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Filkeháza településre a belföldi jellegű el és oda vándorlás az utóbbi években nem jellemző azonban 2019ben többen is elköltöztek a településről a jobb megélhetés miatt.

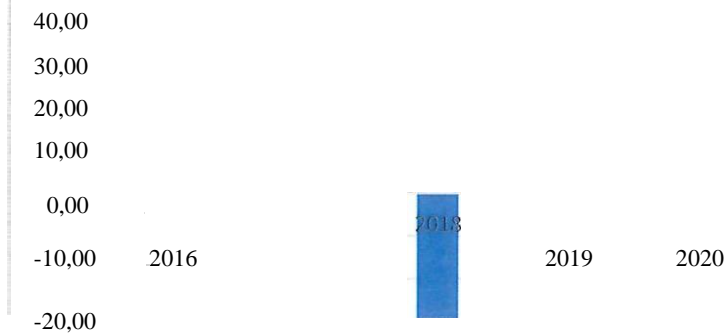
5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	18,52
2017	-8,97
2018	-29,27
2019	0,00
2020	27,59

2021	n.a.
------	------

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbözeténél

1000 lakosra vetített száma (fő)

A fokozatos népesség csökkenést és az öregedést jól mutatja be a természetes szaporodás diagramja (5. számú táblázat).

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Filkeháza Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és új gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Filkeháza Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: ● az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, ● a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, ● a diszkriminációmentességet, ● a szegregációmentességet, ● a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségtügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák e komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv

megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködés kialakításával

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Felkutatás Önkormányzat alapvető célja, hogy lakóhelyünk olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek a szolgálnak egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára, • biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával, • kizárják az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét, • támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésiik alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett iitemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmisítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget

biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

(továbbiakban: Ft.) a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban:

Gyvt.) a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő IO évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési ..... Konceptió is.

Az Ebktv. 31. SS (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembe vevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség. Az egyes programok, koncepciók az Egészségügyi Konceptió, a Közművelődési Konceptió, a Közoktatási Konceptió, a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió, a Sportkonceptió, Közfoglalkoztatási Terv a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyelmeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012) E

terület vonatkozásában a következőkben tekintjük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)

A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes fojalmait, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

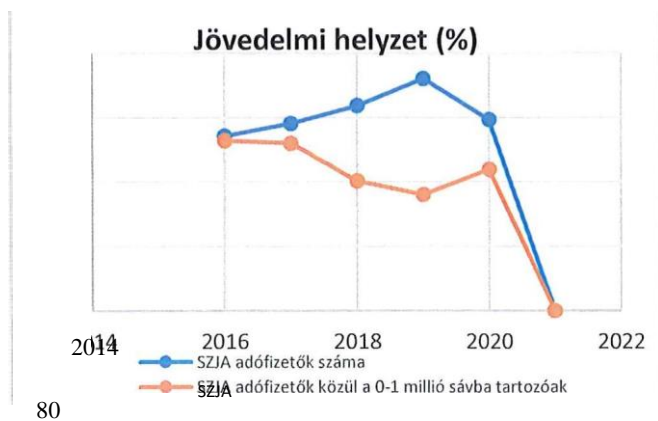
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	54,26	52,86
2017	58,14	52,00
2018	63,72	40,28
2019	72,12	36,00
2020	59,38	43,86
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

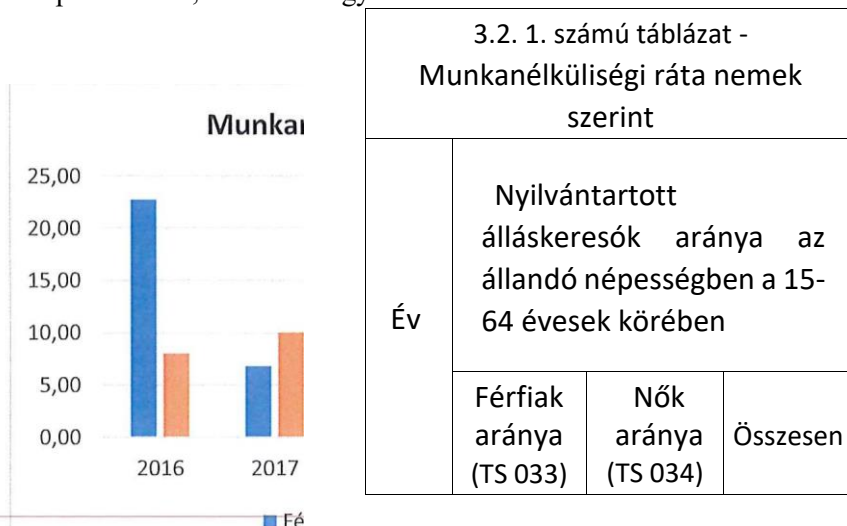
80
60
40
20
0

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, taltós munkanélküliek száma, aránya

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

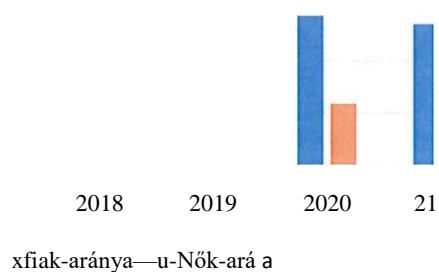

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15- 64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen

2016	22,73	8,00	15,37%
2017	6,82	10,00	8,41%
2018	2,50	6,98	4,74%
2019	8,33	7,69	8,01%
2020	14,29	5,88	
2021	13,51	6,06	9,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	összesen	14	8	4	6	7
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	2,00 14,29%	1,00	1,00	0,00	1,00 14,29%	0,00
21-25 év (TS 038)	2,00 14,29%	1,00 12,50%	0,00	1,00 16,67%	1,00 14,29%	0,00
26-30 év (TS 039)	0,00	0,00	0,00	1,00 16,67%	0,00	0,00
31-35 év (TS 040)	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00 14,29%	0,00

36-40 év (TS 041)		3,00	2,00	1,00	2,00	2,00	1,00
		21,43%			33,33%	28,57%	14,29%
41-45 év (TS 042)		1,00	1,00	2,00	1,00	0,00	1,00
		7,14%			16,67%		14,29%
46-50 év (TS 043)		3,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00
		21,43%				14,29%	28,57%
51-55 év (TS 044)		2,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
		14,29%			16,67%		
56-60 év (TS 045)		0,00	2,00	0,00	0,00	1,00	3,00
						14,29%	42,86%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)		1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		7,14%					

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

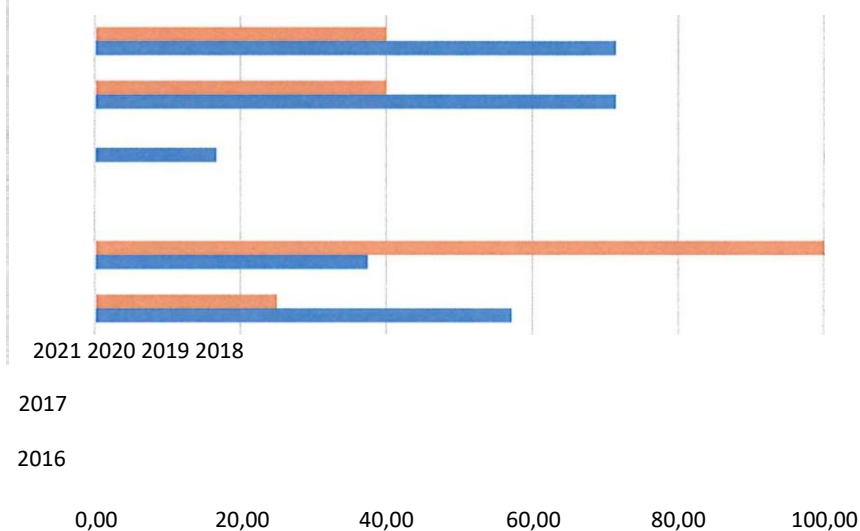
3.2.3. szárnú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)

2016	57,14	25,00
2017	37,50	100,00
2018	0,00	n.a.
2019	16,67	0,00
2020	71,43	40,00
2021	71,43	40,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

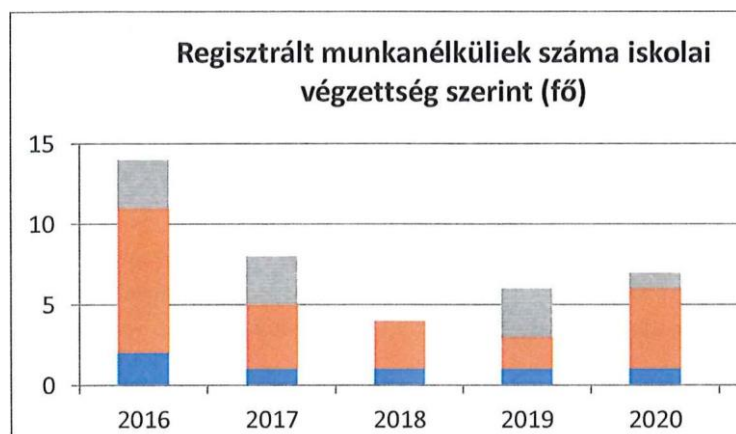
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		FŐ	FŐ	FŐ	FŐ	FŐ	FŐ
2016	14	2	14,29%	9	64,29%	3	21,43%
2017	8	1		4		3	37,50%
2018	4	1		3		0	

2019	6	1	16,67%	2	33,33%	3	
2020	7	1	14,29%	5	71,43%	1	14,29%
2021	7	2	28,57%	3	42,86%	2	28,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

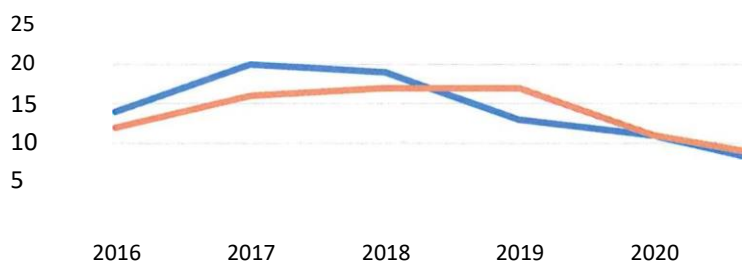
A munkanélküliekre az önkormányzatnak figyelmet kell fordítania az ellátások terén is, mivel sokan közülük nem tudják, hogy mire jogosultak, milyen támogatást tudunk igénybe venni, tehát az ismertetésnek, tájékoztatásnak kiemelt szerepe van községünkben.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	FŐ	(éves átlag - fő)
2016	14	12
2017	20	16
2018	19	17
2019	13	
2020	11	11
2021	7	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

—.....—Aktív foglalkoztatás-Dolitikai eszközökkel támogatottak

A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, különféle a Munkaügyi Központnál elnyert közfoglalkoztatásokba vonjuk be hosszabb-rövidebb ideig az embereket a forrásoktól függően, figyelve arra, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításának feltételeként a 30 napos foglalkoztatást mindenki számára föl tudjuk ajánlani.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

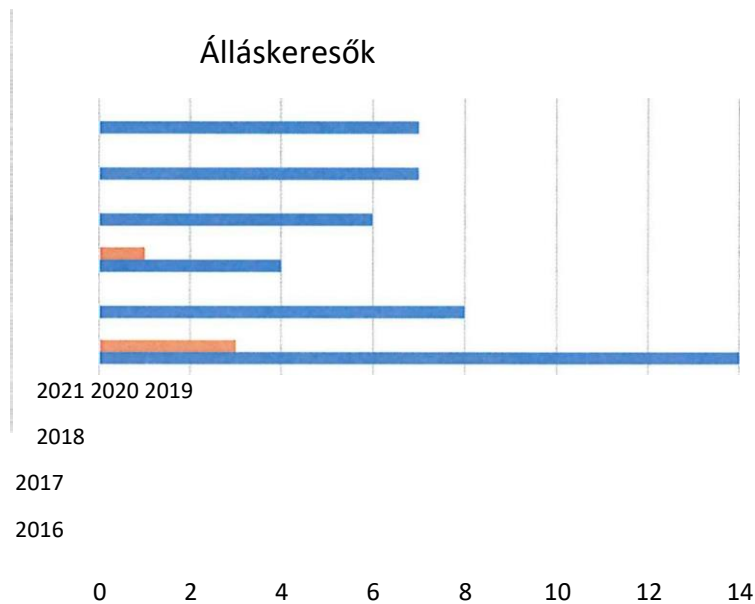
A közeli városban elhelyezkedni szinte lehetetlen, nemcsak az alacsony iskolázottság, szakmai tapasztalat hiánya miatt nehéz, hanem mert bejárási költséget szinte sehol sem vállalja a munkáltató- ez pedig az általában minimálbéres foglalkoztatás nettó bérének jelentős részét kitevő tétel- így marad a szociális ellátó rendszer igénybevétele.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az utóbbi években településünkön egyre nagyobb aktivitás tapasztalható főleg a nők körében a Munkaügyi Központ által szervezett különféle tanfolyamokra való jelentkezés, igaz a komolyabb tanfolyamok esetében már az első tesztek során a jelentkezők több mint fele kiesik, de szorgalmazzuk és ösztönözzük őket minél több szakma elsajátítására.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
2016	14	3
2017	8	
2018	4	1
2019	6	
2020	7	
2021	7	

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Az elmúlt években nagy sikere volt településünkön a Munkaügyi Központ által szervezett 8. osztály befejezésére irányuló képzésnek, sokan így szerezték meg kompetencia bizonyítványukat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása nem releváns adat

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Mivel munkahelyek szinte egyáltalán nincsenek a településen, így a hátrányos megkülönböztetés problémája sincs jelen.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen lévő Könyvtár ingyenes internethozzáférést biztosít az érdeklődőknek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatásokat. területen az Szt. 25. S-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A fentiek alapján szükséges az alábbi pont szöveges kifejtése, melyet a mellékletben található táblázatok segítenek. A 3.3.1. számú tábla az álláskeresői támogatásban részesülők számáról segít abban, hogy adatait összevegyessük a munkanélküliségi adatokkal. Így láthatóvá válik, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

Ha a két mutató közt aránytalanság tapasztalható, meg kell vizsgálni a háttérben rejlő okokat és javaslatokat kell tenni ezen okok elhárítására.

A 3.3.2. adatsor a járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek számának alakulásáról hasonlóan fontos. Ennek elemzése során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. E mellett a kapott adatokat szükséges összehasonlítani a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

A 3.3.3. számú táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összehasonlítani az aktív korúak (3.2.1. számú tábla 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek

(3.2.1 számú tábla nyilvántartott álláskeresők száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében. Figyelembe kell venni, hogy 2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RAT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság feltételeit megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mel't számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. Az FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.800 forintra.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %ában	Fő	Nyilvántartottak %ában
2016	14	17,95%	1	7,14%
2017	8	10,67%		
2018	4	6,15%		
2019	6		3	50,00%
2020	7	16,28%		
2021	7		4	57,14%

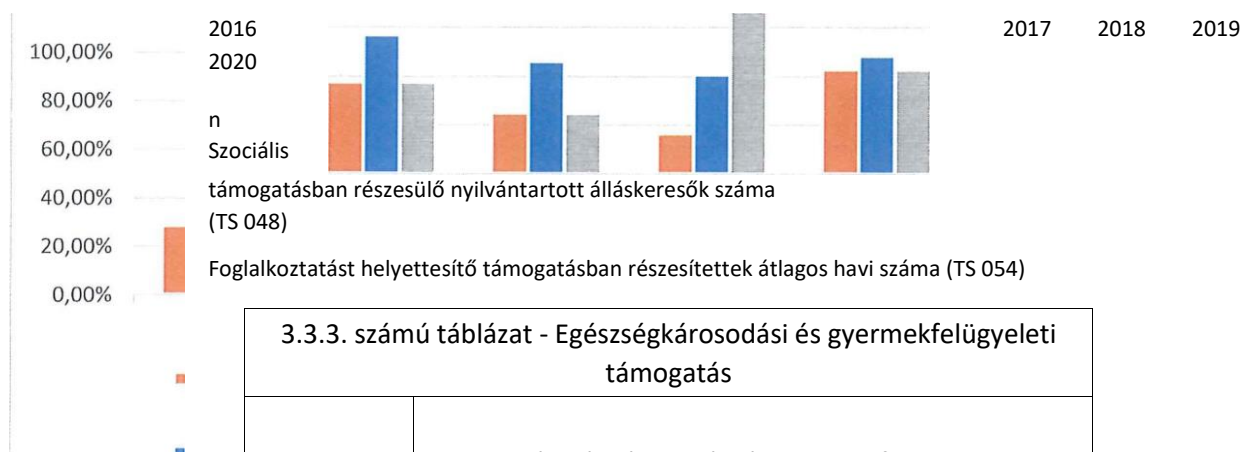
Forrás: TeIR, Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	4	28,57%	n.a.		5	35,71%
2017	3		5		3	37,50%
2018	1		2	46,25%	1	
2019	1	16,67%	2		4	66,67%
2020	3	42,86%	3	48,57%	3	42,86%
2021	2	28,57%	n.a.		6	85,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 1!
64 év közötti népesség arányában II. (%)

Forrás: TeIR, KSH

A járadékra jogosultak száma csökken, mivel nem tudják, vagy nagyon nehezen szerzik meg az álláskeresési ellátáshoz szükséges 365 nap foglalkoztatási-viszonyt, hiszen nem tud az önkormányzat egy éves közfoglalkoztatást biztosítani számukra, így előfordul, hogy 2-3 év is szükséges az előírt napok eléréséhez.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak száma és igénylésük évről nő, mely ellátást a Sátorlajújhelyi Járási Hivatal állapít meg. Ennek a számnak a csökkentése jelenleg megoldhatatlan, az ellátás folyósítása a közfoglalkoztatás ideje alatt szünetel.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1 -

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez

nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg. Lakhatási szegregációról ld. a 3.5. pontot.

Az alábbiakban felsorolt pontok helyi szintű elemzését, szöveges kifejtését az I. számú mellékletben elhelyezett adattáblák segítik.

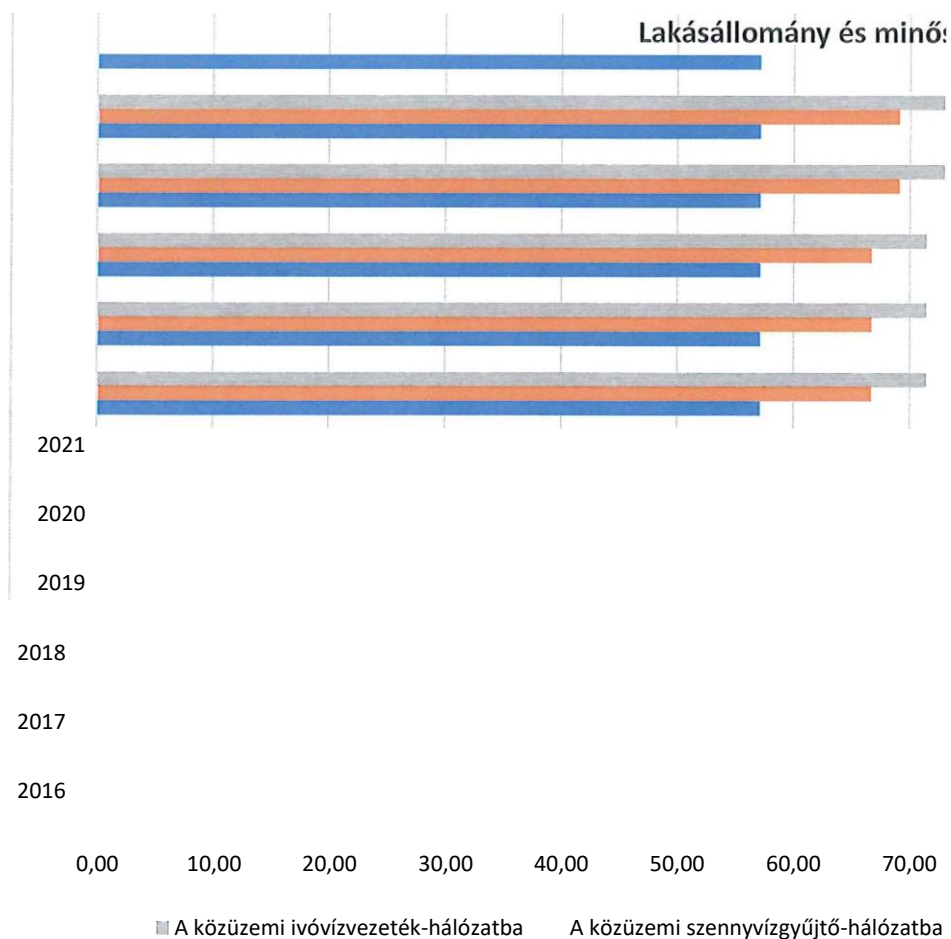
Igen lényeges az Ebktv. 26. S-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. S-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott teleptípuson vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a teleptípus egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

3.4.11 számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtőhálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db			
2016	42	0	0,00		66,67	71,43
2017	42		0,00		66,67	71,43
2018	42		0,00		66,67	71,43
2019	42		0,00		69,05	73,81
2020	42		0,00	57,14	69,05	76,19
2021	42		0,00	57,14	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Szociális bérlakás-állománnyal nem rendelkezik településünk.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	42	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	42	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	42	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	42	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	42	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	42	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Nem jellemző, nincs kereslet sem rá.

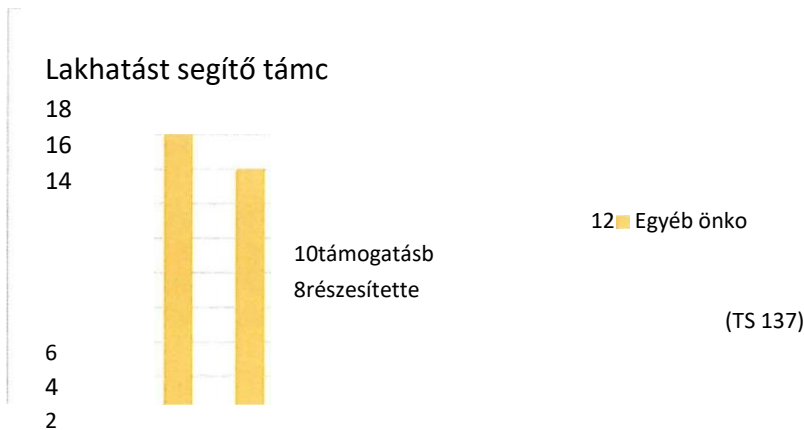
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nem található településünkön.

d) lakhatást segítő támogatások

Önkormányzatnak jelenleg nincs rá anyagi lehetősége

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	FŐ	
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	16
2018	n.a.	14
2019	n.a.	1
2020	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az emberek eladósodottsága nem a bankok felé van jelen településünkön, hanem magánszemélyek uszorahitelei amik az embereket sanyargatják. Természetesen ezt bizonyítani nem lehet, szóbeszéd tárgya.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása
Nem jellemző.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai Filkeháza településen nem található szegregátum, telep jellegű lakókörnyezet.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeli az egészségügyről szóló

1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén lehetőségeihez képest saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát. A fenti jogszabályok mentén és a mellékletben található adattáblák kitöltésével szükséges az alábbi pontok szerint e fejezet szöveges kifejtése.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, • fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek), • védőnői ellátás, • iskola- és ifjúság orvosi ellátás.
- Településünkön az orvosi alapellátás, a gyermekorvosi alapellátás, a védőnői hálózat valamint a fogászati rendelés közzeti szinten van megszervezve. A körzetközpont Pálháza településen található, ahol mindennap van rendelés,

3.6.1. számú táblázat — Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016					n.a.	n.a.
2017					11	0,33
2018					14	0,00
2019					12	0,00
2020					12	0,00
2021	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH

Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

- A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.
- Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermekfogorvosok végzik az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.
- A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá a területi egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a települési állampolgárok számára hozzáférhető. Ebben fontos tényező, hogy részben a szociálisan rászorult lakossági szegmens prevenciója élvez prioritást, de idetartoznak az életkor és neme által meghatározott kockázati faktor lehetőségével bíró állampolgárok is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Szakorvosi rendelésekre a közeli városba Sátoraljaújhelyre kel utazni, ahol mindenféle szakorvosi rendelés és kórház is megtalálható.

a fc

Sajnos lakosaink nem tartoznak a legaktívabb szűrővizsgálatokon megjelenő állampolgárok közé, nehéz őket bármivel inspirálni az ingyenes szűréseken való részvételre.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozásról a televízióban valamint az iskolákban hallanak a gyerekek, ugyanis ott ahol a mindennapi étel előteremtése is problémát jelent, valamint a gyerekek egy jelentős része fehérje és vitamin szempontjából alultáplált, ott nehéz az egészséges életmódról, étkezésről beszélni, tenni érte. Az iskolában, óvodában a menü összeállításába be vannak vonva adott intézmények szakemberei, valamint a helyi gyermekorvossal és védőnővel is tartják a kapcsolatot.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sporttevékenység inkább a fiatalabb korosztályra jellemző, sportolásra alkalmas hely Filkeháza településen cipály .

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön nem, viszont a közeli városokban megtalálható a személyes gondoskodást nyújtó ellátások szinte mindegyik formája.

g) drogprevenciós szolgáltatások

Nem releváns

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem jellemző.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	11
2021	11
2022	11

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

E fejezetet a partnerek tevékeny közreműködésével szükséges bemutatni. Így lehetőség nyílik olyan területek feltárására, melyek esetlegesen az önkormányzat látókörébe nem kerültek bele.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humán szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
	nem	1 648	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A szolidaritás családi téren nagyon erős, jellemző „ha baj van a család apraja-nagyja összefog, segít”, települési szinten nem jellemző. A családok kohéziós ereje nagyon nagy, konfliktusaik is általában családi és nem személyi jellegűek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Nem releváns.

e) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen ruszin nemzetiségi Önkormányzat is működik, akik a hagyományaikat folyamatosan felelevenítik. Szorosan együttműködnek a Görög katolikus egyházzal, hiszen az egyházi és a ruszin vallási hagyományok nagyon sok helyen megegyeznek. Ilyen például a Nagyböjt előtti koliba elkészítése és görög katolikus szertartás szerinti megáldása. A nemzetiségi önkormányzat minden évben családi napot szervez, melyet főzőverseny is meghirdetésre került. Főként ruszin nemzeti ételek kerülnek elkészítésre mint például a párán főtt túró gombóc.

f) helyi lakossági önszerveződések

Nem releváns.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs Roma Nemzetiségi Önkormányzat

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélkülisé , számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. E éb hel i fo lalkoztatási lehetősé ek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
A lakossági adósságállomány újratemelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szüksé let ala ú szol áltatások szervezése.
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	

Az alábbiakban segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan a gyermek vagy más személy által tanúsított — magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. n) pont)

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátalozói gondoskodásból kikertülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a védelembé vétel,
- a családbafogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- az átmeneti nevelésbe vétel,
- a tartós nevelésbe vétel,

- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. S),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. § 921)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,

2. korhatár előtti ellátásban,

3. szolgálati járandóságban,

20 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt.-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

4. balettművészeti életjáradékban,

5. átmeneti bányászjáradékban,

6. időskorúak járadékában vagy

7. olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll pénzügyi támogatást folyósít. (Gyvt. 201C.§ (1))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság,

valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. S).

1.1.A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport				Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	50	54	104		51,92%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			5	4,81%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	9	5	14	8,65%	4,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	2	5	2,88%	1,92%

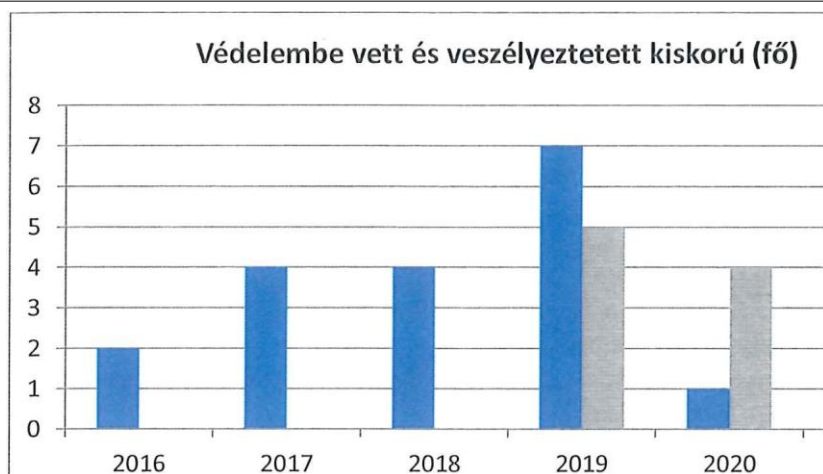
Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)

		Fő
2016	2	n.a.
2017	4	n.a.
2018	4	n.a.
2019	7	5
2020	1	4
2021	n.a.	n.a.

Forrás: -rel R, KSH Tstar

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermek Jogi Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermeknek 20072032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések.

szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A veszélyeztetett és a védelemben vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelemben veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevitelével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelemben veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint, hátrányos helyzetűnek minősülő gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülővel rendelkező gyermekek számát (halmozottan A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megentelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik. A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is.

A HEP során a cél, hogy az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja és kidolgozott protokollja biztosítva legyen.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	FŐ
2016	n.a.
2017	15
2018	15
2019	12
2020	8
2021	9

2022	9
------	---

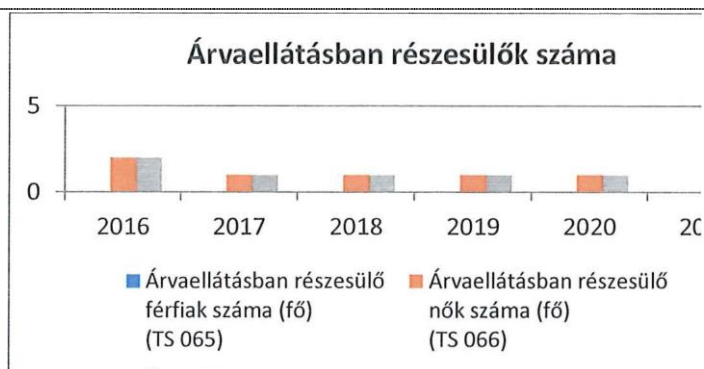
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Minden gyermek ingyen jut tankönyvekhez településiünkön, ezenkívül beiskolázási támogatásban is részesülnek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
			Fő
2016		2	2
2017		1	1
2018		1	1
2019		1	1
2020		1	1
2021	n .a.	n.a.	

Forrás: • TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Tele ülésünkről minden gyermek ingyen étkezik iskolában, óvodában.

4.1.4. számú táblázat — Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma

			1-13. évfolyam			
	FŐ	FŐ	FŐ	FŐ	FŐ	FŐ
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya
Nemleges

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
Nem jellemző, nincs szegregált teleszerű lakókörnyezet a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő
gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden kifejtjük a jogszabályok által lehatárolt ellátási területeket, melyek áttekintése és az adott településen való elérésük leírása segíti a 4.3 pontban megadottak elemzését.

A jogszabályok mellett az I. számú mellékletben elhelyezett adattáblák is segítenek az adott település konkrét helyzetének átlátásában.

Mindezekre építve lehet szövegesen kifejteni a település azon helyzetét, amelyre a 4.3. fejezet a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) pontjaiba sorolt szempontok kérdeznek rá. Természetesen itt is szükséges fókuszba helyezni az esélyegyenlőség szempontjából különösen érintett gyermekcsoportokat.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó iigyéleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki

egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfeliügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében — kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életéviüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. S). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

4.3.1. számú táblázat — Védőnői álláshelyek száma

A településre vonatkozóan nincs adat.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma A

településre vonatkozóan nincs adat.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás körzetesítve van településünkön. A Védőnői Központ Pálháza Város Egészségügyi Központjában megoldott.

4.3.2. számú táblázat — Gyermekorvosi ellátás jellemzői

A településünkön gyermekorvosi ellátás Pálháza Városban házi orvos által ellátott.

a) védőnői ellátás jellemzői :

A védőnői feladatokat Pálháza Városban működő védőnői szolgálat látja el a településünkön.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A körzeti orvos látja el a gyermekorvosi teendőket megfelelő képesítéssel, a körzetközpont Mikóháza településen található, hetente egyszer történik a településen rendelés, egyébként mindennap a falugondnoki autó szállítja a betegeket a rendelésre.

c) 0—7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A korai fejlesztés már az óvodában megkezdődik, logopédus és más szakemberek bevonásával igény szerint.

d) gyermekjóléti alapellátás

Pálháza Városban működik

e)gyermek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás:

A településünkön nincsen bölcsőde.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	FŐ
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe gyerekek száma (TS)	Működő bölcsődei férőhelyek száma (TS)	bölcsődébe gyerekek száma (TS)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS)	Bölcsődébe (összes) gyermekek száma (TS 120)
	db		db	Fő	db		db	
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017					0	0		
2018		0						
2019	0							0
2020								
2021			0		0	0		

Forrás: TelR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem

Az önkormányzat az arra rászoruló gyermekeket rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesíti.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés A településen sportpark és játszótér került kialakításra.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása Az integrált oktatást, kiilönleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint — a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szervezzük meg.

4.4. a) I.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
2016			n.a.
2017			n.a.
2018			n.a.
2019			
2020			
2021	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
2016	n.a.		n.a.
2017	n.a.		n.a.
2018	9	9	n.a.
2019	6	6	100
2020	5	5	100
2021	3	3	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő		Fő		Fő	
2016		n.a.				n.a.
2017						n.a.
2018				n.a.		n.a.
2019		n.a.		n.a.		
2020		n.a.	n.a.		n.a.	n.a.
2021		n.a.				n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Év	3-6 éves korú gyermek száma	gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő n.a.	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.							
2017								
2018	n.a.							n.a.
2019								
2020	n.a.							
2021		n.a.			n.a.			

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejövő általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	
2016		0		n.a.	n.a.
2017		0		n.a.	n.a.
2018				n.a.	n.a.
2019				n.a.	n.a.
2020				n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
2016	0
2017	

2018	0
2019	
2020	0
2021	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások. Nem releváns.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	FŐ		FŐ	FŐ
2016		n.a.		13
2017	n.a.	n.a.	n.a.	15
2018	n.a.	n.a.	n.a.	13
2019	n.a.	n.a.	n.a.	12
2020	n.a.	n.a.	n.a.	8
2021	n.a.	n.a.		9
2022	n.a.	n.a.	n.a.	9

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A hátrányos helyzetű uerthekek, tanulók nyilvántartása a szilő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja. Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Valamennyi óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédiai foglalkoztató és tornaterem valamennyi óvodában van, és dolgozik fejlesztő pedagógus is mindegyik óvodában.

A szakemberek gondoskodnak a fogyatékkal élő gyermekek szüleinek hatékonyabb tájékoztatásáról, a korai fejlesztés egyéb lehetőségeinek ismertetéséről.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adomány gyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermekszegénység	családi gazdálkodás magtanítása
nevelési, elsődleges szocializációs problémák	ovónők, pedagógusok felkészítése
tanulási nehézségek	napközik, nyári felzárkóztatók szervezése
kulturális problémák	ismeretterjesztések, tájékoztatók, prevenciós tevékenység
továbbtanulási nehézségek	életcél kitűzés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

E tématerület esetén a különböző részterületekhez kiemeltük a vonatkozó jogszabályokat. A jogszabályok mentén megvalósuló helyzetelemzéshez az I. számú mellékletben megadott részletes adattáblák nyújtanak segítséget. Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre van szükség, amelyhez szintén a partnerek segítségét szükséges kérni. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

Mindezek alapján lehet a megadott szempontok szerinti szöveges elemzést az alábbiakban elvégezni.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

. a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőekkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv, a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról, a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. S-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál kiilőenösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokról, szolgáltatásokról ld. a 3. 3. pontot.

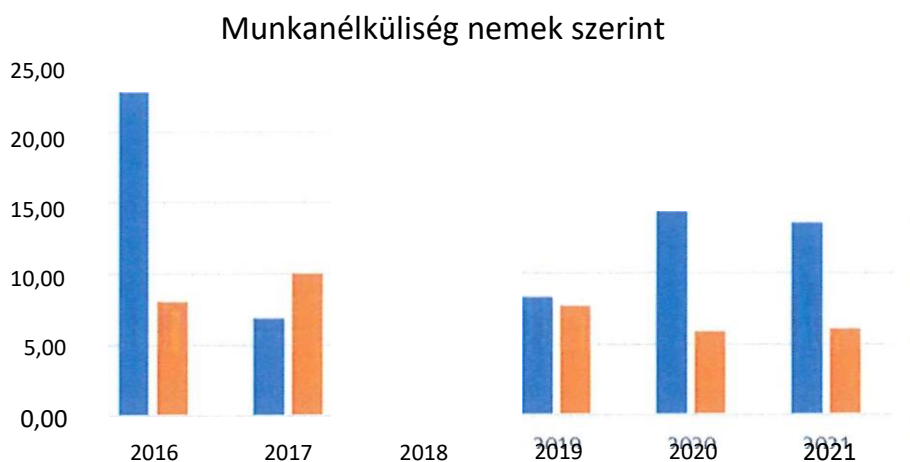
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Településünkön a nők és a férfiak aránya viszonylag kiegyenlített. Elhelyezkedni szintén csak az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatásban tudnak, szociális ellátásaikat az erdőkben, mezőkön termelt gyógynövények, csipke, bodza, szeder, gomba gyűjtésével egészítik ki.

A közfo lalkoztatás területén sokkal •obban lehet a nők munká'ára számítani, mint a férfiakéra.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	22,73	8	15,37%
2017	6,82	10	8,41%
2018	2,5	6,98	4,74%
2019	8,33	7,69	
2020	14,29	5,88	
2021		6,06	

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

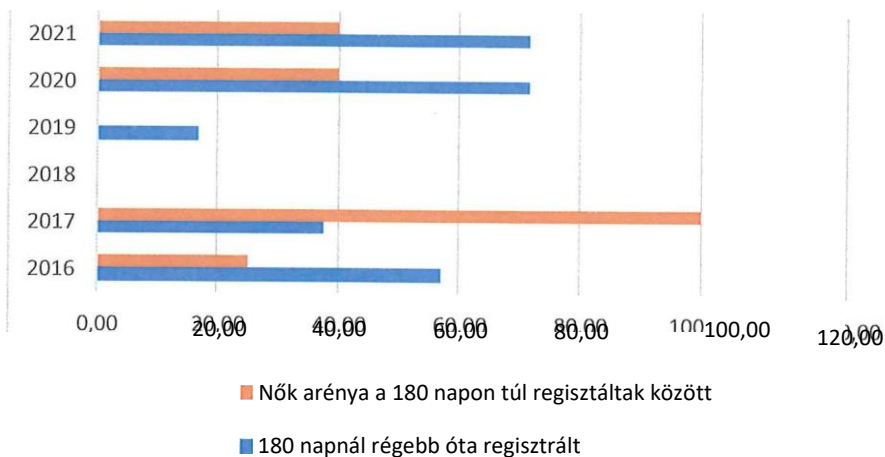
n Férfiak aránya E Nők aránya
(TS 033) (TS 034)

5.1.2. számú tábla -A 180 napnál hosszabb ideje
nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
2016	57,14	25
2017	37,5	100
2018		n.a.
2019	16,67	
2020	71,43	40
2021	71,43	40

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

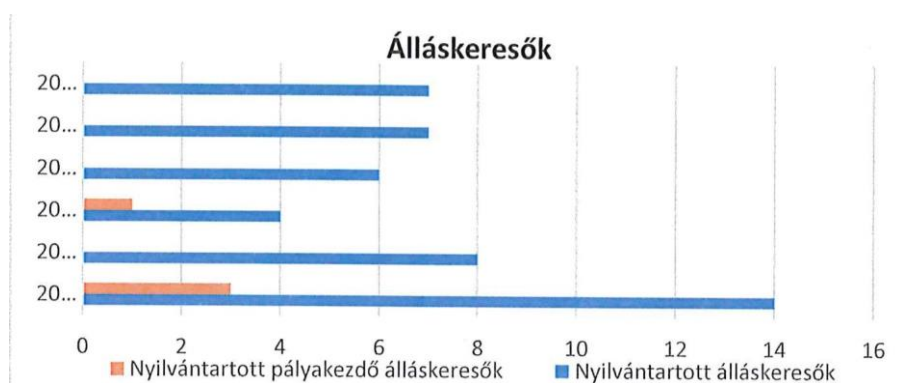

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők
száma (a 3.2.6. táblával azonos)

	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
		FŐ

2016	14	
2017		
2018		
2019		
2020		
2021		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A női szívesebben vesznek részt képzési programokban, pl. a Munkaügyi Központ által szervezett ké zések.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településre jellemző az alacsony iskolai végzettség mind a nők, mind a férfiak körében, mely természetesen nagy gondot jelent e miatt az elhelyezkedés szempontjából is.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetés annyira nem jellemző a foglalkoztatás területén, mert az itt élő emberek szinte csak az önkormányzat által szervezett közmunkaprogramba dolgoznak, ahol a bérek egyformán jelennek meg.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkről a gyermekek a Pálházi Hegyközi Tündérvárás Ovoda és Bölcsődébe valamint a Hegyközi Általános Iskolába járnak. A hiányzások az alsó tagozat befejezéséig nem nagyon jellemzőek, a későbbiek során eddig a törvény adta lehetőségekkel szankcionálva vannak.

5. 2. 1. számú táblázat — Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőként
	db	fő	fő
2016		n.a.	
2017		n.a.	
2018		n.a.	
2019		n.a.	
2020	0	n.a.	
2021	n.a.	n.a.	

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	FŐ
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS)	Munkahelyi bölcsődébe gyerekek száma (TS)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS)	Működő bölcsődei férőhelyek száma (TS)	bölcsődébe gyerekek száma (TS)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS)	Bölcsődébe (összes) gyermekek száma (TS 120)
	db		db	FŐ	db		db	FŐ
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017								0

2018						0		
2019					0	0		
2020	0							
2021	0							

Forrás: -relR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belüli megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rendőrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy az erőszak megjelenik a településen, akkor javaslatokat kell tenni a nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal), de a megelőzésre tekintettel abban az esetben is szükséges hangsúlyt helyezni a tájékoztatásra, felvilágosító programokra, ha a nők elleni erőszakra vonatkozóan nem jelenik meg adat.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 1<rízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön még nem fordult elő, hogy valaki anyaothtonba, családok átmeneti szállására kertiolt volna.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A község nagyarányú női lakossága kiveszi a munkát a helyi közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még Ina is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körtikben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex országos programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

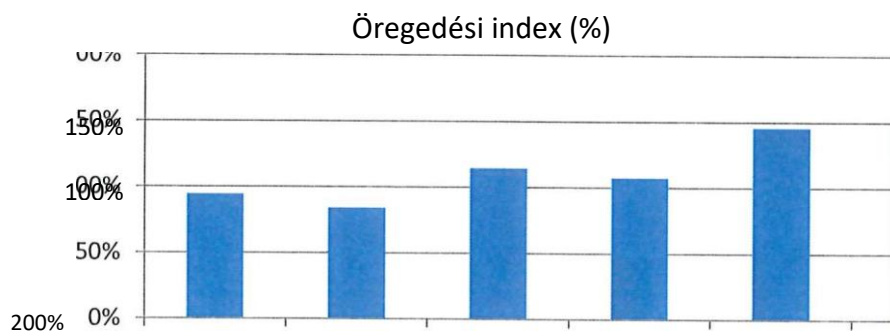
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony képzettség	képzések tanfolyamok szervezése
analfabétizmus	beiskolázás
alacsony iskolázottság	tanfolyamok

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index (TS 030)
2016		18	
2017	16	19	84,21%
2018	16	14	114,29%
2019	15	14	107,14%
2020	16	11	145,45%
2021	15	10	

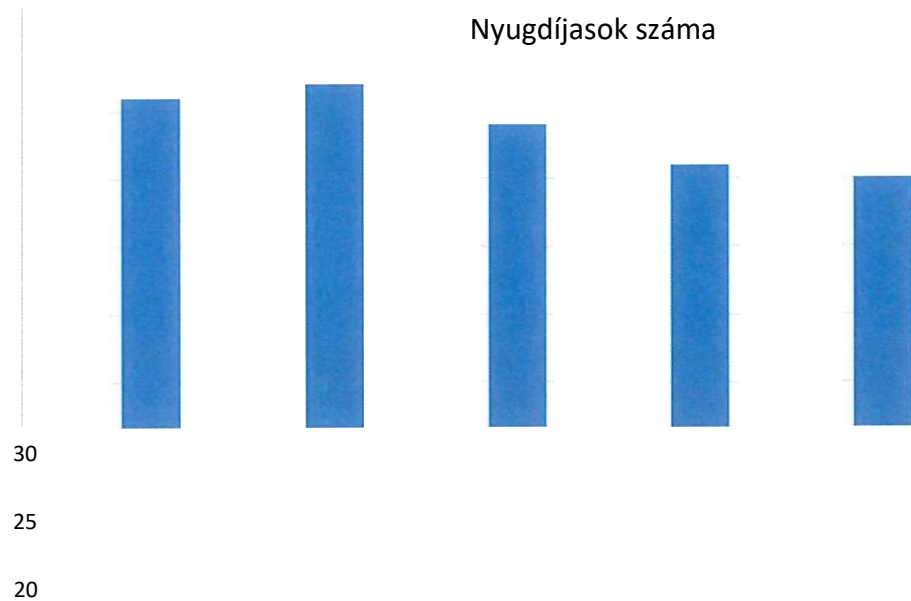
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat — Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	8	18	26
2017	10		27
2018	7	17	24
2019	7	14	21
2020	7	13	20
2021	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

15

10

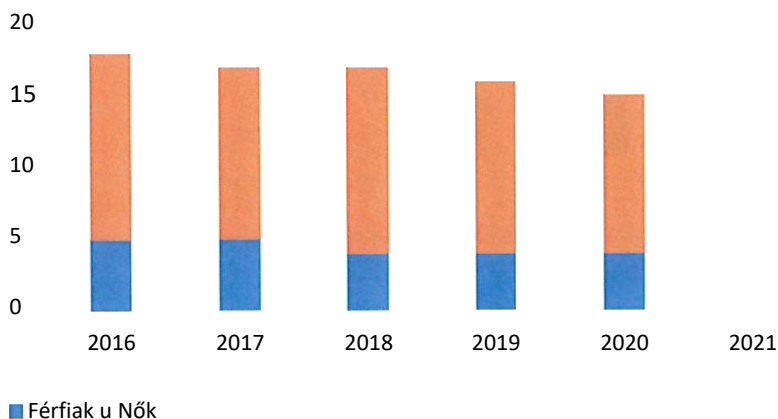
5

6.1.2. számú táblázat- N ugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016			5	13		2 2	n.a.
2017			5	12		1	
2018			4	13			
2019			4 4	12			
2020				11		n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Fenti táblából jól látható, hogy településünk előregedése.. Két csoportra oszthatjuk a településen élő idős embereket, egy részük családban főleg nagy családban él, (több generációs család, míg egy-részük egyedül élő, főleg özvegyasszony. Az utóbbi a veszélyeztetett csoport, hiszen az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. A családban élők fontos szerepet töltenek be a család életében, hisz élettapasztalatára számít a család, fontos szerepet kapnak a gyermeknevelésben, házi munkában és nem utolsósorban anyagilag is tudják támogatni a családi költségvetést.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön nem jellemző a nyugdíjasok foglalkoztatottsága, mindenki saját szükségletei kielégítésére házi kiskertjeiben termeli meg a saját illetve családja számára a szükséges javakat

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	összesen		14	8	4	6	7
41-45 év (TS 042)	FŐ	1	1	2	1		1
	o	7,14%			16,67%		14,29%
46-50 év (TS 043)	FŐ	3				1	2
		21,43%					28,57%
51-55 év (TS 044)		2	0		1		
		14,29%			16,67%		
56-60 év (TS 045)	FŐ		2			1	3

			25,00%			14,29%	
61 éves, vagy afeletti (TS 046)		1	1				
		7,14%					

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen) Nem jellemző

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaiügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Ebben a pontban az idősek által igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formákra javasolt kitérni: Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Önkormányzatunk a településen élő idős emberek számára szociális étkeztést biztosít, melyet a Pálházi Körzeti Alapszolgáltatási Központból szállít a rászoruló lakosság részére.

6.3. számú táblázat — Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	8	18	26
2017	10	17	27
2018	7	17	24
2019	7	14	21
2020	7	13	20

2021	n.a.	n.a.	
------	------	------	--

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időszerűak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időszerűak száma (TS 129)	segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	FŐ	FŐ	fő	fő
2016	17		8	15
2017	16		7	15
2018	16		8	14
2019	15		7	12
2020	16	0	9	7
2021	15	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

c) idős emberek informatikai jártassága Nem jellemző

d) a generációk közötti programok
Nem jellemző

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az alábbi alapelvek mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket: ●

Az emberek a koraikkal mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.

- Az idős emberek azéi betegek, mert megbetegedtek, és nem azéi, mert idősök.

- Az idősödéssel mindinkább az "öt l"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az látrogénia (az egészségügyi Inkontinencia (vizelet-, székletartási problémák)).
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

Kistérségi szinten települési szinten egy fő van foglalkoztatva szociális gondozó és ápolóként, aki igényeik szerint látogatja a klienseit, vérnyomást mér, gyógyszert adagol, segít a házban és a ház körüli teendőkben, bevásárol és nem utolsósorban mentálisan is támogatja ellátottjait.

Az idősebbekkel kapcsolatban mind az önkormányzat mind az egészségügy és család felé az O személye az első jelzőrendszer.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
e edül élők elmaradása	Az érintett réte közösségi életbe való bevonása
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs rohamok szervezése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény I cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemeként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	2	1	3
2017	3	1	4
2018	1	1	2
2019	1		1
2020	1		1
2021	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességű személyek járó
ellátásaiban részesülők száma
nemenként

4

2

2016

2017

2018

2019

2020

2021

E Férfiak

Nők

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	c)
2017	
2018	
2019	0
2020	
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élő emberek többsége településünkön családban él, családjuk támogatásában az önkormányzat nagy szerepet vállal.

b) munkavállalást segítő lehetőségek,

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem jellemző

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Helyi Önkormányzat

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A sérült emberek többsége önálló pénzbeli ellátással rendelkezik, ezek egy része állami, központi támogatás, másik része önkormányzati ellátás. Ezek a következők:- emelt összegű családi pótlék, fogyatékosági támogatás, rendszeres szociális segély, közlekedési kedvezmény, gépkocsi szerzési támogatás, rehabilitációs ellátás, ápolási díj, gyermekgondozási segély, átmeneti segély stb-.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Minden önkormányzati épület akadálymentesített, használatuk egyszerű, az épületekben akadálymentes mosdók találhatóak, a polgármesteri hivatal ügyfélfogadójában indukciós hurok található a nagyothalló sérültek számára.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Mivel a sérült emberek többsége családban él, így családjuk gondoskodik arról, hogy a település illetve más települések rendezvényeire eljussanak, igény szerint a falugondnoki autó a rendelkezésükre van bocsátva.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Településünkön nincs munkahely, így azok akadálymentesítéséről nem tudunk beszámolni

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A helyi Volán társaság egyre több alacsony padlós autóbust állít forgalomba, mely megkönnyíti mind a sérültek, mind az idős emberek közösségi közlekedését.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Speciális közlekedési megoldást a településen működő falugondnoki autó jelent, melyet a sérültek elsősorban orvosi vizsgálatokra történő szállításra, gyermekek esetében a településtől messze eső iskolákba történő beiratkozáshoz, szállításhoz vesznek igénybe.

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Fogyatékos, sérült, beteg emberek és gyermekek minden téren előnyben részesülnek településünkön.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen Nem releváns.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
tanulási nehézségek	kapcsolatkeresés támogató szolgálatokkal

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat működik, a települési önkormányzattal szorosan együttműködve alakítják a helyi kulturális, sport, művelődési, és egyéb közéletet. A Görög Katolikus Egyház

az esperes vezetésével egyre jobban megjelenik a falu életében, különféle támogatási formákon, ruhaosztáson stb. keresztül.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Filkeháza település a Pálházi Közös Önkormányzati Hivatal Kishutai Kirendeltségéhez tartozik, ahol Filkeháza település mellett még Füzérkajata, Kishuta és Nagyhuta települési önkormányzatok ügyeit is

Ezekkel a településekkel szoros az együttműködés, partnerség.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi önkormányzat és kisebbségi önkormányzat számára elsődleges szempont az érintett célcsoportok támogatása, figyelemmel kísérése mind szabályozás mind programok terén.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján
megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében.
	A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentrálnak, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.
	lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet esetén a szolgálatok szervezése.
gyermekek	gyermekszegénység	családi gazdálkodás magtanítása
	nevelési, elsődleges szocializációs problémák	ovónők, pedagógusok felkészítése
	tanulási nehézségek	napközök, nyári felzárkóztatók szervezése
	továbbtanulási nehézségek	életcél kitűzés
Nők	gyermektelen házaspárok	családtervezési programok
	analfabétizmus	beiskolázás

Idősek	alacsony iskolázottság	tanfolyamok
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Kommunikációs, kapcsolattartási problémák	más településeken működő Idősek Klubjának látogatása
fogyatékkal	tanulási nehézségek	kapcsolatkeresés támogató szolgálatokkal
	családi konfliktusok	preventív munka a családi „kiégés” ellen
	önálló életvitel	szakemberek segítségével az önálló életvitelre való megtanításra

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	folyamatos felzárkóztatás munkalehetőségek keresése adószervezés	Munkaügyi Központ polgármester
Gyermekek	tanulási lehetőségek maximális biztosítása tanulásra ösztönző programok felzárkóztatás	Általános Iskola Óvoda polgármester helyi kisebbségi önkormányzat elnöke
Idősek	biztonság egészségi és mentális igények kielégítése	szociális ellátó hálózat polgármester falugondnok
Nők	önbecsülés helyreállítása analfabétizmus felszámolása egészséges családmódel	szociális szakemberek iskola Munkaügyi Központ polgármester
Fogyatékkal	önálló életvitelre való nevelés	polgármester szociális szakemberek speciális iskolák

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		
--	--	--

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák megbecsült, jogkövető tagjai a társadalomnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők javítani tudjanak helyzetükön, önerőből némi támogatással.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek szükségleteire, problémáira.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a kulturális okokból történő megkülönböztetés felszámolását.

..... Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők önállósodására, önálló életvitelre való nevelésére.

	Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élő romák életminőségnek javítása
	Feltárt probléma megnevezése	Szeretnénk, hogy a településünkön a mélyszegénységben élők és a romák minél nagyobb számban részt vennének a munka világában.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Középtávon az elképzelt programnak megfelelően a mélyszegénységben élő romák foglalkoztatásának javítása, Hosszútávon több vállalkozó bevonásával lényegesen csökkenthető a munkanélküliek száma
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia(2019-2030)
F	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Emberek átképzések, tréningek szervezése
	Az intézkedés felelőse	Filkeháza Községi Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje.	2028.12.31.
	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Önkormányzati adatok, KSH, TEIR

J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Munkacsoport létrehozása, képzésekhez szakemberek technikai forrás, pályázati pénz, humán erőforrás
J	Kockázatok és csökkentésük eszközei	Hiányzások a közmunka programról, Tájékoztatások tartása
K L	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

Intézkedés címe:	A gyermekek esélyegyenlősége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő gyermek ^{ek} számára szeretnénk elérni, hogy ne éhezzenek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Középtávú célként szeretnénk elérni, hogy a gyermekek az óvodában, az iskolában és otthon megfelelő rendszerességgel étkezzenek, ezáltal kívánjuk hosszútávú célként kitűzni, hogy a településen csökkenjen az alultápláltság a gyermekek számára.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az iskolával és az óvodával megfelelő kapcsolat kialakítása, és folyamatos tájékoztatás. Megállapodás kötése a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel a folyamatos adományok elősegítése érdekében. Nyári gyermekétkeztetés.
Részvevők és felelős	A településen élő gyermekek, Községi Önkormányzat
Partnerek	Alapítványok, Egyesületek, Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2028.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermekjóléti Szolgálat , Védőnői Szolgálat valamint az iskola és az óvoda
Kockázatok és csökentésük eszközei	A szülők nem kérnek megfelelő segítséget, szégyenlik problémáikat, A családsegítő folyamatos tájékoztatása a nehézséggel küszködő családokról az önkormányzat felé.
Szükséges erőforrások	Pályázati lehetőségek felkutatása, szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	A településen élő nők helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nagy létszámban vannak egyedülélő idős nők, akik esetleges veszélyben nem tudnak segítséget kérni.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hosszútávú célunk, hogy az idős emberek mindennapjai javuljanak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Jelzőrendszer működtetése, Rendőrség bevonása, Családsegítő Szolgálat
Résztevők és felelős	A településen élő nők , Községi Önkormányzat
Partnerek	Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	2028.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Családsegítő Szolgálat, Községi Önkormányzat
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A nők nem mernek szembenéni a felmerülő problémákkal, félnek segítséget kérni, Szakemberek bevonása
Szükséges erőforrások	Rendőrség, szakemberek bevonása, Jelzőrendszer széles körben való kiépítése,

Intézkedés címe:	Az idősek elmagányosodásának és biztonságérzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nagy létszámban vannak egyedül élő idős személyek, akik esetleges veszélyhelyzetben vannak nem tudnak segítséget kérni,
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hosszútávú célunk, hogy az idős emberek mindennapjai javuljanak,
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az idősek klubjában rendszeres foglalkozások szervezése. Gyakoribb orvosi rendelés a településen, Jelzőrendszer kiépítése
Részvevők és	A településen élő idős emberek , Községi Önkormányzat
Partnerek	Idősek Klubja, Rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	2028.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az idősek magányosan élnek, bezárkóznak, félnek segítséget kérni, minél több
Szükséges erőforrások	Pályázatok felkutatása

Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Házi segítségnyújtás bővítése, fejleszthetőségük elősegítése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Középtávú célként szeretnénk elérni, hogy a fogyatékkal élők a különböző intézményeket könnyen elérhessék. Rendezvényeken részt vegyenek és képviseltessék magukat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzati dolgozókat, a falugodnokokat fel kell készíteni a megfelelő segítségnyújtásra. AZ önkormányzati utak karbantartsa, a mozgáskorlátozott személyek biztosítása érdekében.
Részvevők és felelős	A községben élő fogyatékos személyek, Községi Önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, Idősek Klubja, Családsegítő Központ,
Határidő(1<) pontokba szedve	2028.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Önkormányzati adatok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források hiánya, Nonprofit szervezetekkel kapcsolatfelvétel
Szükséges erőforrások	Pályázatok felkutatása

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) Filkeháza

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMIMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Szociális tűzifa támogatás	A téli tüzelővel nem rendelkező hátrányos helyzetűek száma magas a településen	A téli hideg enyhítése a rászoruló lakásaiban	Szociális rendelet	Szociális tűzifa pályázat	Kérelem benyújtása	Önkormányzat	folyamatos	fűtött lakások	Humán pénzügyi technika	Folyamatos	-
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Mélyszegénységben élő romák életminőségének javítása	Szeretnénk, hogy településünkön a mélyszegénységben élők és a romák minél nagyobb számban részt vennének a munka világában.	Középtávon az elképzelt programnak megfelelően a mélyszegénysége élő romák foglalkoztatásának javítása	Az önkormányzat költségvetési programja	Új Roma stratégia	Piacépes átképzések, tréningek szervezése	polgármester	2028.12.31.	Önkormányzati adatok, KSH, TEIR	Munkacsoport létrehozása, képzésekhez szakemberek technikai forrás, pályázati pénz, humán erőforrás	Hosszútávon több vállalkozó bevonásával lényegesen csökkenthető a munkanélküliek száma	---
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A gyermekek esélyegyenlősége	A településen élő gyermekek számára szeretnénk elérni, hogy ne éhezzenek. iskolában és otthonon megfelelő rendszerességgel	Középtávon célként szeretnénk elérni, hogy a gyermekek az óvodában, az iskolában és otthonon megfelelő rendszerességgel	Költségvetési terv	Nemzeti Ifjúsági stratégia	Az iskolával és óvodával megfelelő kapcsolat kialakítása, és a „Legyen jobb gyermekeknek” Nemzeti stratégia tájékoztatás. Megállapodás	polgármester	2028.12.31.	Gyermekjóléti Szolgálat, Védőnői Szolgálat valamint az iskola és az óvoda.	Pályázati lehetőségek felkutatása, szakemberek bevonása.	Az önkormányzat hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekek egészségesen megfeleljenek az életkörülményekkel	---

--

íjtásra. ányzati ntartása, látozott ének	0 0 'bap h > i 뽕뽕뽕! 뽕뽕 뽕뽕 E 뽕:~00 •즈 `Q,
--	---

intézményeket
könnyen
elérhessék.
Rendezvényeken
résztt vegyenek és
képviseltsékké
magukat.

elősegíté o

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatult adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

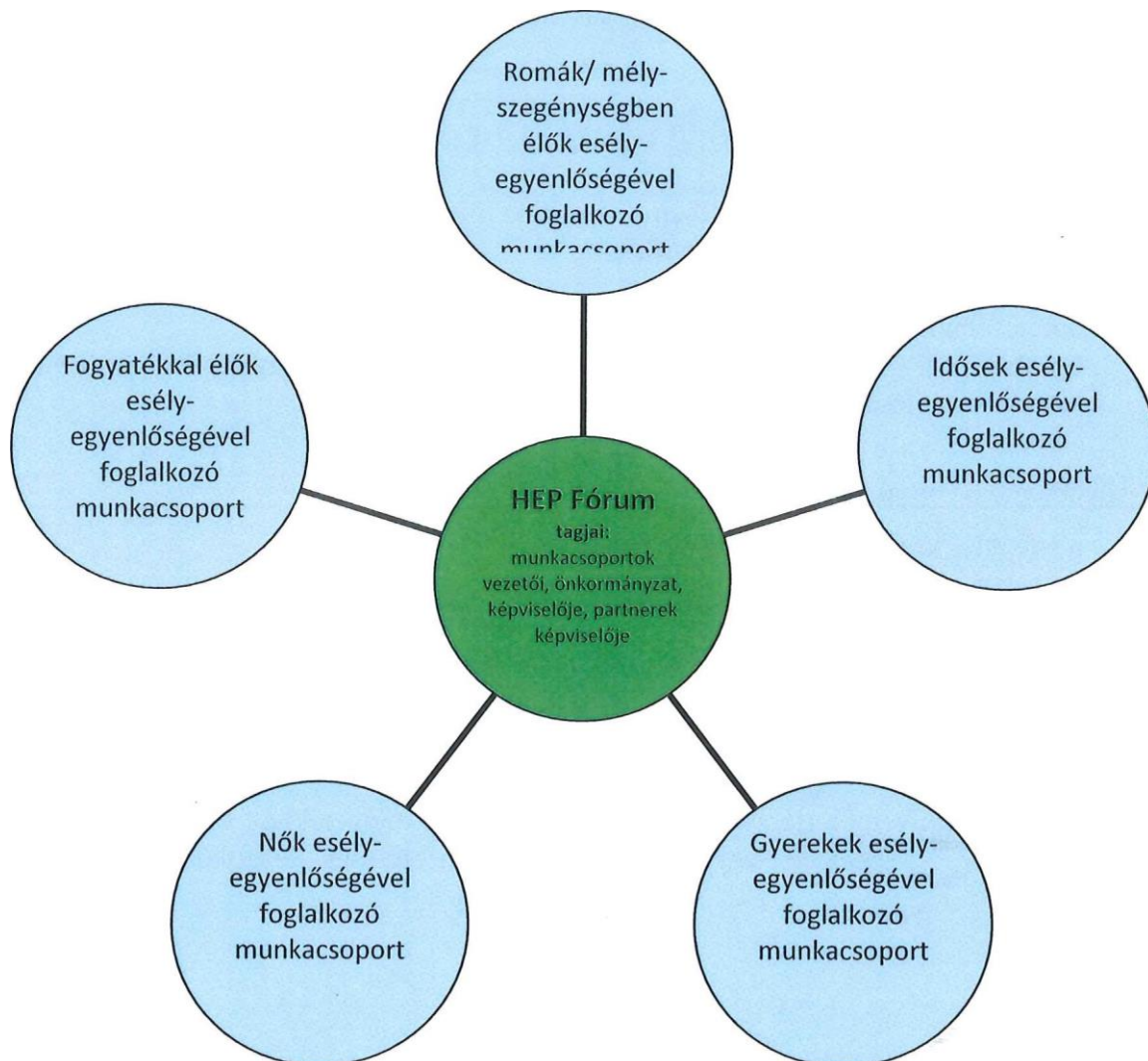
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása, - az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere, ● a település/közös önkormányzatok jegyzője, ● helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői, ● beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői, ● helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői, ● meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,

- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői, ● helyi jelzőrendszeri felelős, ● a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői, ● a település HEP referense, ● a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői, ● egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak ● a település képviselő-testületének tagjai, ● az illetékes esélyegyenlőségi mentor, ● tankerületi központ képviselője, ● környező települések önkormányzati szereplői, ● járási jelzőrendszeri tanácsadó,

- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása. A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a

hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Hörcsikné Tóht-Latka Anita felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása), - a HEP IT végrehajtásának nyomon követése, - az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen - a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői - felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan ..... érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési

kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt — de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és — szükség esetén — felelősségre vonásáról. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Filkeháza község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Filkeháza község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és az.CR./RQÔQ, Í.x.uRÍ}zámú határozatával elfogadta.

Csatolt Mellékletek: A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

2023. októBER 26%

Szeglik Flórian
Polgármester

HEP elkészítési jegyzék²

HEP részei ⁴										Alíírás ⁵
3	4	5	6	7	8	9	10			
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

illeg is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt